

Integraal duurzaam bodembeheer - visievorming

Thema: Duurzame bodem

BO-12.03-001-001

Probleem

De bodem is een complexe en belangrijke productiefactor voor de agrarische ondernemer. Bodem speelt een centrale rol in voedselproductie, biodiversiteit en als medium voor opslag, transport en emissie van o.a. water, koolstof/reststromen, mineralen en pesticiden. Daarnaast is bodem de drager van ons landschap, de natuur, de machines, de infrastructuur. In het verleden stond voor de landbouw vooral de maximale productie voorop. Door eisen vanuit beleid en maatschappij spelen ook functies gerelateerd aan milieu, biodiversiteit en klimaat een rol.

Onderzoek

Bij de uitvoering van dit project was een breed samengesteld projectteam met deelnemers van LBI, PPO, Alterra, LEI, Livestock Research en PRI betrokken. Aan het begin van het traject hebben stakeholders input geleverd over diensten die de bodem kan leveren aan natuur, water, milieu en klimaat. In nauwe interactie met EL&I is al het materiaal verwerkt tot een visiedocument.

Bodem: wat zijn de wensen en hoe bereiken we die?

Resultaten

- Om 'duurzaam bodembeheer' concreet te maken zijn 14 'bodembeheersdoelen' geïdentificeerd. Deze zijn ontleend aan het concept van 'ecosysteemdiensten' die de bodem aan de samenleving levert, maar zijn in dit project toegesneden op de context van bodemgebruik in de landbouw
- Bodembeheer in de landbouw omvat alle keuzen, handelingen en maatregelen ('toolkit van de ondernemer') waarmee de bodem wordt beïnvloed. Dit is uitgewerkt per cluster: (A) waterbeheer; (B) vruchtwisseling; (C) grondbewerking en berijding; (D) bemesting; en (E) gewasbescherming
- Knelpunten en oplossingsrichtingen zijn voor 10 sector-grondsoortcombinaties geïnventariseerd
- Bouwstenen voor een kennisagenda werden aangedragen in de vorm van kennisvragen en innovatiebehoeften (oplossingsrichtingen). Deze werden gegroepeerd in de vorm van speerpunten voor onderzoek en kennisbenutting: beheer van organische stof; beheer van bodemstructuur; en beheer van biodiversiteit en weerbaarheid

Beleid

Dit visiedocument levert elementen aan voor de kennisagenda duurzame bodem van EL&I.

Hein ten Berge & Joeke Postma

Contact: Hein ten Berge
Plant Research International
Postbus 616, 6700 AP Wageningen
T 0317 48 05 69 - F 0317 41 80 94
hein.tenberge@wur.nl - www.pri.wur.nl

*Dit project is onderdeel van BO-programma
Verduurzaming Plantaardige Productieketen van het
ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie*